

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

BESLUT

Beslut nummer Diarienummer
ÅMH-Pn 14/12 2009-1256

Beslutsdatum
15.05.2012

Sökanden

Kökar kommun
Karlby
AX-22730 Kökar

Ärende

Ansökan avser tillstånd för slamhantering, avvattning och biologisk omvandling till anläggningsjord, vid f.d. Flattö deponi på fastigheten RNr 1:30, Överboda, Kökar kommun.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd (miljöskyddslagen),
- 28 b § landskapslag (1981:3) om renhållning (renhållningslagen),
- 6 kap. 17 § punkt a) vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) beviljar med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen Kökar kommun tillstånd att årligen hantera ca 200 m³ avloppsslam från reningsverk i behandlingsanläggning för avvattning och tillverkning av anläggningsjord samt mottagning, lagring och användning av jordmaterial och icke-farligt avfall såsom bark, flis och andra liknande massor för tillverkning av anläggningsjord av avloppslammet. Slam- och jordhanteringen lokaliseras till f.d. Flattö deponi på fastigheten RNr 1:30, Överboda, Kökar kommun.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare. Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 30.06.2022. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning (MKB) i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter:

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

1. Slamhanteringsanläggningen är dimensionerad för mottagning och behandling av ca 200 m³ avloppsslam årligen. Metoden för behandling av avloppsslammet utgör avvattning och stabilisering i slamdräneringsbäddar samt eftermognad på komposteringsyta med kontrollerad lakvattenavrinning och behandling i markbädd och rotzon.
Endast avloppsslam som utgör icke farligt avfall, med avfallskod 19 08 05, får hanteras i slamhanteringsanläggningen. Annat biologiskt nedbrytbart avfall får inte behandlas på anläggningen.
24 § 2 mom. miljöskyddslagen, 28e § punkt 1) renhållningslagen
2. På området får endast mottagning, lagring och användning ske av täktmaterial såsom sand, torv och jord samt sådant icke farligt avfall som ska användas för behandling av avloppsslammet, d v s massor med avfallskoderna:
 - 02 01 03 vegetabiliskt jordbruksavfall,
 - 02 01 07 skogsbruksavfall,
 - 17 05 04 jord och stenmaterial som inte innehåller förorenade ämnen samt
 - 20 02 02 jord och sten från trädgårdar och parker.

Avfall ska klassificeras i enlighet med den förteckning över de vanligaste typerna av avfall och farligt avfall som avses i 2 § Ålands landskapsregerings beslut (1998:92) om avfall och farligt avfall samt förfaranden för återvinning och slutligt omhändertagande. Avfallskoden från förteckningen ska användas vid dokumentering och registerhantering i verksamheten.
28e § punkt 1) renhållningslagen

3. Avfall och jordmaterial eller slamprodukt som lagras på området ska användas för behandling av avloppsslam på anläggningen inom tre år eller avlägsnas från anläggningen till annan plats för slutligt omhändertagande inom ett år från tidpunkten då mottagning till området skett. Lagring ska ske på hårdgjord yta och avfall samt jordmassor ska hållas skilt från varandra.

Ifall sådant avfall som inte godkänns för behandling i verksamheten har mottagits måste avfallet först anmälas till ÅMHM samt därefter lämnas till annan godkänd mottagare eller godkänd anläggning för omhändertagande. Anmälan ska innehålla uppgifter om typ av avfall och avfallskod i tillämpliga fall samt uppgifter om vem som levererat eller innehar avfallet och var avfallet finns.

24 § punkt b) miljöskyddslagen, 8c § 2 mom., 8e § och 28e § punkt 3) renhållningslagen samt 3 § punkt 2) deponeringsförordningen

4. Slamavvattningsbäddar ska vara täta mot omgivande mark. Dräneringsvattnet från slambäddar ska uppsamlas och behandlas i lämplig reningsanläggning. Vid behandling enligt föreslagen metod, markbädd och rotzonsanläggning, ska markbädden vara minst 50 m² stor och vara tät mot omgivande mark. Vattnet ska därefter ytterligare renas i rotzonsanläggning, minst 60 m², för efterpolering innan utsläpp till recipient som är ett dike och senare havet. Markbädd och rotzon ska anläggas i enlighet med komplettering till avvecklingsplan för deponi, daterad 27.04.2011. Ifall en alternativ reningsanläggning eller förändring av markbäddens eller rotzonens utformning införs ska en plan först inlämnas till ÅMHM för godkännande.

24 § punkt a) och b) miljöskyddslagen, 28e § punkt 2) och 5) renhållningslagen

5. Markbädden ska föregås av partikelavskiljande förbehandling i slamavskiljare eller sedimentationsbassäng, som dimensioneras enligt beräknade flöden av lakvatten, vatten från slambäddar och kompostplatta. Slamavskiljare ska vara minst av 2-kammarmodell.

24 § punkt b) miljöskyddslagen

6. Provtagning ska utföras av reningsanläggningarnas reningseffekt. Prov ska tas på inkommande vatten till markbädden och på utgående vatten från rotzonsanläggningen. Prov ska tas en gång per år vid vattenflöde. Vattenproverna ska åtminstone analyseras för pH, konduktivitet, fasta partiklar, COD_{Cr} (alternativt TOC), BOD₇, total fosfor (Tot-P), total kväve (Tot-N) och ammoniumkväve (NH₄-N). Analysresultaten ska relateras mot uppskattat vattenflöde. En provtagning ska dessutom tas för analys av bly, kadmium, kvicksilver, krom och kopparhalter i utgående vatten från anläggningen. Om en utvärdering visar att höga halter av någon tungmetall finns kan ÅMHM kräva återkommande provtagning.

Provtagning och utvärdering ska ingå i ett kontrollprogram antingen tillsammans med annan avfallsverksamhet i omgivningen (f d deponi och återvinningscentral) eller inlämnas som ett eget kontrollprogram för endast anläggningen för slambehandling. Ifall provtagningen visar en för hög belastning på omgivningen eller att funktionen av anläggningen inte fungerar kan ÅMHM ställa krav på att åtgärder vidtas för att minska belastningen på miljön.

Provtagning av lakvatten ska utföras av en av myndigheten godkänd provtagare med iakttagande av god laboratoriesed under förhållanden som är representativa för verksamheten. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, EN 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande).

26 § 1 mom. miljöskyddslagen, 4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen

7. Om luktproblem uppstår vid behandling ska åtgärder vidtas omedelbart för att avhjälpa problemet, t ex genom att övertäcka slambäddarna och/eller komposteringen.
24 § punkt e) miljöskyddslagen, 28e § punkt 2) och 5) renhållningslagen
8. Slamprodukten eller jordförbättringsmedlet ska hanteras och lagras efter behandling på komposteringsytan så att den inte orsakar förorening av vatten eller mark. För att uppnå detta måste ytan antingen förses med dränering under tätpackad bäryta eller förses med hårdgjord yta (betong eller asfalt) med kontrollerad avrinning till uppsamlingsdike. Uppsamlingsdiket ska utformas som ett filterdike alternativt med tät och avledande dränering. Lakvatten från uppsamlingsdiket ska ledas till en markbädd eller motsvarande anläggning för lakvattenrening efter slamavskiljning.
24 § punkt b) och e) miljöskyddslagen, 28e § punkt 2) renhållningslagen

9. Behandlingsanläggningen ska inhägnas helt eller delvis kring minst slamdräneringsbäddarna. Regelbunden skadedjursbekämpning ska utföras och dokumenteras.

24 § punkt c) miljöskyddslagen, 28e § punkt 3) renhållningslagen

10. Tillståndshavaren ska se till att den slutprodukt som uppkommer i verksamheten håller sådan kvalitet att användbarheten av produkten inte omöjliggörs. För detta syfte ska komposteringstiden anpassas till produktens användning. Slammet får användas till övertäckning eller växtskyddslager på deponi eller föras till godkänd avfallsmottagare med erforderliga tillstånd för verksamheten.

Ifall slammet ska försäljas som jordförbättringsmedel till privat personer ska produkten provtas och varudeklarerats avseende mikrobiologiska egenskaper och innehåll av tungmetaller. Övervakning av slamproduktens kvalitet ska utföras och ingå i ett egenkontrollprogram. Ett förslag till egenkontrollprogram ska inlämnas till ÅMHM för godkännande innan någon slamprodukt avyttras som jordförbättringsmedel.

Bearbetat avloppsslam som överlåts till jordbruket ska dessutom uppfylla de kvalitets- och hygienkrav som gödselmedelslagen ställer på produkten.

26 § 1 mom. miljöskyddslagen, 14 §, 16 § och 28e § punkt 3) och 5) renhållningslagen

11. Ett register ska föras över slamhanteringen vid anläggningen samt över in- och utgående transporter. Följande uppgifter ska antecknas i registret;

- Mängden och typ av avfall (enligt den sexsiffriga avfallskoden) som mottas och behandlas i anläggningen
- Redovisning av transporter av slam resp. produkt (vem som utför)
- Producerad mängd slamprodukt per år
- Mottagare av slamprodukten
- Övriga uppgifter eller resultat från provtagning som kan behövas för övervakning av avfallets och slamproduktens miljöfarlighet samt skadedjursbekämpning.

Registret ska sparas i 10 år och tillhandahållas för ÅMHM vid inspektion.

13§, 16 § och 28e § 2 mom. samt 281 § renhållningslagen

12. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som är kompetent att övervaka anläggningen så att miljötillståndet följs. Personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till ÅMHM. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras hos ÅMHM.

7 § miljöskyddslagen, 8f § renhållningslagen

13. Vid avslutande av verksamhet ska meddelande om avveckling göras till ÅMHM, som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.

34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) har granskat miljötillståndsansökan samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHM konstaterar att verksamheten inte leder till sådan negativ miljöpåverkan som definieras i 3 § miljöskyddslagen. Byggnad och drift av en behandlingsanläggning för avloppsslam är en åtgärd som utförs i syfte att undvika, undanröja eller begränsa negativ miljöpåverkan som rimligen kan krävas för behandling av avfall som uppstår vid mottagning av avloppsvatten till kommunens egna avloppsreningsverk från privat hushåll och industri inom kommunen. I 8c § renhållningslagen anges att avfall ska återvinnas om det är tekniskt möjligt och ÅMHM konstaterar att slambehandlingen utgör en tekniskt och ekonomiskt genomförbar metod som även hindrar och minskar belastningen av avfallet på miljön. Kommunen ska dessutom enligt 16 § renhållningslagen besörja att avfall behandlas ändamålsenligt varvid slamhanteringen enligt ansökan uppfyller förutsättningarna för tillstånd i enlighet med 17 § miljöskyddslagen. Behandlingen av avloppsslam utgör en nytta genom att fosfor kan återvinnas för användning i markanläggning, vilket överstiger den skada som kan följa av behandling och utsläpp av lakvatten efter mekanisk rening till sötvattenyta varvid även förutsättningarna i 4 kap. 3 § vattenlagen uppfylls för verksamheten.

Sökanden utgör en kommunal myndighet som är organiserad på ett trovärdigt sätt samt är tillräckligt solvent och kunnig för att beviljas miljötillstånd. Vidare gör ÅMHM, utgående från det material som framlagts i ärendet, bedömningen att verksamheten med beaktande av givna villkor inte står i strid med enskilda eller allmänna intressen.

Verksamhetsutövaren svarar enligt 4-5 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras. Ansvaret fortgår även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 34 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen. För att i enlighet med de

allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 2 kap. uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa åläggs tillståndshavaren i enlighet med miljöskyddslagen 24 och 26 §§ nödvändiga villkor om hantering och behandling av avloppsslam och de material som ingår i processen samt utföra egenkontroll och lämna meddelande om avslutande av verksamheten. I villkor och föreskrifter har även väsentliga krav enligt 8a - 16c §§ renhållningslagen införts om hantering, lagring och registerhållning av avfallsverksamheten. Det innehåll som ett tillstånd för avfallsverksamhet ska ha enligt 28e § renhållningslagen, har fastställts genom angivande av mängd och slag av avfall, tekniska krav på behandlingen samt uppgifter om säkerhetsåtgärder och behandlingsmetoder som ska vidtas.

Användning av mark- eller vattenområde som kan medföra förändring av vattenkvaliteten genom förorening betraktas alltid som vattenfarlig verksamhet i enlighet med definitionerna i vattenlagens 3 §. Enligt 4 kap. 1 § samma lag ska vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Vidare ska den som enligt samma lags 4 kap. 7 § utövar eller ämnar utöva vattenfarlig verksamhet vidta de skyddsåtgärder och tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvaliteten. Kommunen har genom sin ansökan påvisat att ansökta behandlingsmetoder kommer att tillgodose kraven enligt lag samt leda till miljömässigt godtagbara lösningar genom kretsloppstänkande och genom att undvika negativ miljöpåverkan av slamhanteringen.

Ny eller ändrad markanvändningsåtgärd eller verksamhet får endast komma till stånd om det visas att åtgärden eller utsläppet inte riskerar att försämra syreförhållandena eller öka halterna av kväve respektive fosfor i vattenområdet i enlighet med 5 kap. 9 § vattenlagen.

Kommunen avser att behandla dränerings- och lakvattnet i markbädd och rotzonsanläggning vilket reducerar kväve- och fosforhalten i vattnet. I händelse av sambehandling med lakvatten från deponin finns en risk att eventuella höga halter av metaller kan störa den biologiska processen i markbädden. Provtagning och kontroll av funktion är därför viktigt. Efter rotzonsanläggningen avleds vattnet ut till ett dikessystem som efter ca 700 m leder fram till slutrecipienten, havet. Retention kommer att ske i diket innan vattnet når havet. Åtgärden bedöms som tillräcklig för att vattenlagens krav för verksamheten uppnås.

Med ovanstående motiveringar finner Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet grund för beviljande av miljötillstånd för

hantering av avloppsslam i behandlingsanläggning och tillverkning av anläggningsjord i Kökar kommun.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med 14 § i avgiftstaxa för ÅMHM, fastställd av Ålands landskapsregering genom beslut (2012:6) om taxa för ÅMHM. Avgiften baseras därför på 3 § avgiftstaxa 2009.

Regenerering, återvinning eller slutligt omhändertagande av flytande avfall	€	495,00
Lantmäteriverket, sakägarförteckning		36,59
<u>Totalkostnad</u>		<u>531,59</u>

Bilagor

1. Ärendehantering.
2. Besväransvisning.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har inletts vid ÅMHM 27.11.2009.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 16.04.2012 – 07.05.2012 på ÅMHM: s samt på Kökar kommuns anslagstavla. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inte några yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHM har inte begärt utlåtanden.

Bemötande

Ärendet har inte tillförts material av annan än sökanden och därmed har sökanden inte behövt höras.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHM:s och Kökar kommuns anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli samt Kökar kommuns kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.